

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 knc
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilvánter. példányra 50 fillér.

Feloldó szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfuttató:

STRAUSZ SÁNDOR.

Ujlesztendő.

... Vig zene zendül, pohár összecsendül... S azután egy pillanatra csend, mélységes, titokzatos csend, a lámpák kialszanak s míg az ó-esztendő végső vonaglással kimul, tüzes ifjúsággal, perdülő könnyedséggel megszületik az új-esztendő, az Ur Jézus Krisztus születését követő 1910-ik.

A végső akkord tehát vig. Ugy mint minden esztendőnél. Ellentétben az emberi elmúlással, hol a kiengesztelő halál, szomorúság s bánat között költözik be a gyász-házbá.

A szilveszter esti vidám hangulat még bennünk vibrál, mikor a most született új esztendő horoszkopját kutatólag szemmel kémleljük. Mindnyájan szeretnők tudni, hogy vajjon az új esztendő mit rejt méhében, vajjon több vigáság s kevesebb szomorúság vár-e a szenvedő, a küzködő, a lértét folytatott nehéz harcokban elernyed, emberiségre.

A jövő előttünk mely rejtély marad s csak a mult az, mely kevés örömet magában foglaló történelmi szeméink elé tárja. Bizony, bizony kevés jót nyújtott az elmúlt esztendő a magyarnak. Nincs miért visszakívánjuk, nincs egyetlen mozzanata, amiért visszavárogjuk.

A régi latin közmondás ugyan azt tartja: »De mortuis nil, nisi bene.« A halottakról vagy jót, vagy semmit se mondjunk, de ez esetben el kell térnünk az udvariasság e szentelt paragrafusaitól s szemtől szembe mondjuk az elköltözöitnek, hogy senki sem, sajnáljuk, senki sem várja vissza, örömmel láttuk eltávozását. Aki csak bánatot vetett s szomorúságot aratott, az ne számíttson az emberiség elnézésére. Az 1909-ik esztendő nem volt örömetli s így elmúlásakor még csak azt a szegény bucsuztatót sem nyújthatjuk, mely minden jöttelt léleknek elkölözésekor kijár.

Jött nem hozott semmit s amit elvitt, az csak bánat s szomorúság volt. Ki fogja sajnálni tehát, s ki kívánja vissza?! Elment, hogy helyet engedjen az újnak, a frissnek, a reménységgel teli, üde fiatalnak. Mindnyájan hisszük, reméljük, sőt bizonyosra vesszük, hogy az új esztendő mindenben felül fogja múlni az elmúltat, több örömet, kevesebb bánatot s szomorúságot hoz a mi szerencsétlen, elsanyargatott országunk népének.

S a remény, mely az emberek szívében, mint az örökmécses a szentélynek belsejében, ki nem hunyó lánggal ég, a remény táplálja bensőket, e remény adja a vigaszt, s nyújtja a kitartást a további küzdelmekhez.

— Ember küzdj és bizva bizzal!

A költő látnoki erővel biztatja embertársait az Ur nevében a további küzdelemre, hogy az élet súlyos csapásait elviselve, ne csüggedjen, hanem folytassa a harcot ott, ahol elhagyta, folytassa ott, hol vérezni, szenvedni megtanult.

S ez az általános emberi sors. Egy néhány maroknyi virág s egész korsóderékre való gaz. Pillanatnyi örömök s évek hosszú során keresztüli szenvedés. A mártírok nem haltak ki. Minden egyes ember élete, nem egyéb, mint a kised mártíromságok szakadatlan láncolata. Ha elhunyt az ó, kezdődik az új. Az elmúlt esztendő küzdelmei folytatódnak az újban, az újé a következőben. Ha az ünnepek alkalmából leteesszük a szeszámot, hogy phenjünk, phenésünk csupán újabb erőt gyűjtés a következő küzdelmekhez.

Minden mulandó. A földi lét is csupán provizorium, ideiglenes küzdőterülete a léleknek, hogy az a földi salak tisztítóüzében megújodva, eljusson örök rendeltetési helyére, oda, ahonnan még senki sem tért meg s ahova a mi gyarló szemünk pillantása még nem eshetett.

Az új esztendő békövetkezése különös gondolatokra ragadja elménket. Az elmúlás mindenkor szomorú hangulatba ringat s eszünkbe juttatja véges voltunkat. A halhatatlanság csak a nagy elmék jutalma. Az emberiség óriási nagy többsége csak azért születik, hogy egy szám legyen abban a hatalmas statisztikában, mely az emberiség gyarapodását és csökkenését igazolja. Csak egy az állandó, csak egyetlen a maradandó, amit a szeretet alkot. A szeretet az emberi tulajdonságok közül az, melynek égi származását elvitatni nem lehet. A szeretet alkotta dolgok örökléte.

A szeretet legyen hát az új esztendő vezérnótívuma. Ez rezegjen minden cselekvésünkben, ez vibráljon minden ténykedésünkben. Ha a szeretet lesz az uralkodó ebben az országban, akkor az új esztendő bizvást több örömet, nagyobb előrehaladást biztosít nekünk s mindenkinek, aki ez ország lakója.

A szeretet nevében köszönljük az új esztendőt!

A muraközi borok értékesítése.

Ira: Knezevich Viktor báró.

1907-ben a muraközi must ára 50 fillér volt a présből, 1908-ban egyszerre leszálott 32 fillérre; az idén 20—26—27 fillérre. Tudjuk, hogy az egész világon az árak a kínálat és kereslet által szabályozottak. Ha tehát könnyelmű emberek edényekről

idejében nem gondoskodnak, nagyon letermészetes, hogy akármilyen áron kénytelenek a bort eladni és ezzel végzettszerű s igen nehezen javítható deroutelot idéznek elő az egész vidéken.

Tavaly Moóról az árak mindvégig 50 filléresek voltak, nálunk 32 filléresek. Mért? mert egy idevaló nagybirtokos edényhiány miatt kénytelen volt mustját elpocsékolni. Pedig ez végzettszerű könnyelműség; akinek 6—700 akó bora van, az csak kaphat 800 K hitelt, amivel könnyen építhet cementhidókat és még sem kénytelen szegényebb embertársait tönkre tenni!

Ez az eladás nemcsak a stridói, hanem még a luttengeri borvásárt is tönkre tette, mert amikor nálunk az idén 20 filléres pocsekolták a mustot, ugyanakkor a bécsi és svájci borkereskedők 32 filléren vették a homokbuckás kecskeméti és fehértplomai mustokat — ami mégis csak furcsa jelenség, amikor itt közel, orruk előtt volt a luttengeri, amelyből 3 homokbuckást lehet csinálni!

Egyszer Luttengerben volt alkalmam egy kedélyes stájer korcsmárosot kihallgatni:

»Ter Ungarwein is immer volkkommenner, a festziger Wein, i brauch aber an recht reschen Luttengerer, ta lasst sich was macha! und net an Burgunder, sondern recht an reschen Luttengerer Rizlinger ta mach i 3 Ungarn drauss!«

Nos, itt az irány már meg van jelölve, amelyet nekünk muraközieknek követnünk kell a telepítésnél: egyedül Olasz Rizlingit és furmint, vagy Rajnai Rizlinget, ez adja az igazi res bort, mely rémséges erős és sok vizet elbir. Nálunk azonban az édes erős bort is keresik, ez a jobb évjáratu; ez meg a bécsieknek és svájciaknak kell, amivel nagyon is res, savanyu, könnyü borainkat teszik élvezhetővé. Azért jól mondja a német:

»Ter insulaner Wein und das insulaner Ross kommen nie aus der Mod.«
Persze többet kellene róla tudni!

Már a bécsiek is kezdenek észre térni. E napokban Koller stájer barátom és szomszédom 36 filléren adott túl idei kitűző borán.

Ajánlom ismerőseimnek dr. Drucker érdekes könyvét: »A Borművelő Németország« ebből mi magyarok sokat tanulhatnánk. A rajnai rizling a világ legdrágább bora; persze könnyü a németeknek, kik a világ leggazdagabb népei közelében laknak; (egy jobb évjáratu rizling 400 márkáért kelt el árverésen hitekenkiut!)

Nekünk is borárveréseket és Lorrvasárokat kellene tartanunk, ami nem nehéz kivinni. Még pedig Csáktornya a nagy vendéglőben, a vendéglős-nem haragszik meg

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,

:: hanem használjon azonnal ::

Beretvás-pastillát

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. Örökösen állatánálva. Ára 120. — Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Káspeten. 3 dobozal ingyen postai szállítás. 687 7—52

ha ott összecsofították a nagy publikumot, természetesen ingyen bocsátja rendelkezésünkre, a hová a tulajdonosok minden hordó boruk után egy-egy pintes üvegben a mintát beküldik, egy csáktornyai bizottság 1 héttel a kiállítás előtt a mintákat átveszi, azokat a beküldők névsora szerint az asztalokon elhelyezi, mire azután egy betű kihúzása után névsor szerint a bor árverése megkezdődhetik.

Magától értelődik, hogy előbb az Allgemeine Weinzeilungban reklámot kell csinálnunk a muraközi bornak s érdekében útni a nagy dobot, ahogy csak; lehet a hozzávaló német cikkeket én megírom s egy előzetes csáktornyai gyűlésen felolvasom — igen tisztelt elnökünk, Mesterich Aladár tisztelt úr meg lesz kegyes a reklámciókakat átvenni, azokat a különféle lapoknak beküldeni, kiízetni, mit mi kiállítás a gazdakörnek szívesen visszatérünk.

Ezért egyrészt felkérem igen tisztelt elnökünket, legyen kegyes a gazdákat február végére Csáktornyára behívni, hogy tudjuk, hány akó bor lenne kiállítható és hogy ez ügyet alaposan megbeszélhessük — másrészt továbbá az igen tisztelt közönséget is, hogy adjon a »Muraközben« véleményét tervünkről, mert ezt minél alaposabban kellene megbeszélni, akár horvát, akár magyar nyelven. Még hátkodokom figyelmeztetni a nagy közönséget, hogy dr. Kiss Oszkár, igen dgrék földink, továbbá igen tisztelt volt képviselőnk, Terbócz István és én egy eredeti pincszövetkezet gondolataira jöttünk, amely egészen eltér az eddigi pincszövetkezetektől. Tervünknek igen kedvez egy cikk, melyet Bernát István »Szövetkezet« című lapjában olvastam.

Bernát t. i. azt mondja, hogy olyan pincszövetkezetet alakítani, mint aminők az eddigiek, nem felel meg a célnak, ha nincs logyasztó közönség. A hatvani talán az egyedüli, amely a főváros közelében a város nagysága miatt prosperálhatna, de minek gyűjtenénk mi muraközieket butellias bort nagy áldozattal, amikor a vidék legtöbb borív lakosa szőlővel bír, és nagyon is el van látva borral!

S ezért a mi tervünk az volt: nem gyűjteni logyasztó nélkül, hanem a bort értelmes kezelés mellett készsé tenni minél előbbi eladásra, a hitelre szorultat pedig 5%-os kölcsönrel gyámolítani a meglévő borára. Végre hitelt nyújtani a hordóhiányban szenvedőknek, még pedig a künnlévő termésre.

Ez rövid vázlata a mi pincszövetkezetünknek. Tehát még egyszer úram: »Nem gyűjteni a bort, hanem jól kezelni (mindenképpen maga pinczejében) és minél előbb eladni

Tudtommal Neumann Miksa csáktornyai kereskedő igen praktikus módon értékesítette saját butellias borát Csáktornyan — milyen eredménnyel, azt már nem tudom.

Kérem az igen tisztelt közönséget tessék alapszabályainkat tanulmányozni — ezek Csáktornyan dr. Hájós Ferenc ügyvédnél vannak — és a Muraközben rólok véleményét mondani s különösen Neumann Miksa urat kérem erre, aki mint praktikus üzletember kitűnő tanácsokat adhatna. — Az újságban kifejezésre jutott eszmecsere s aztán a gyűlekezet majd nyélbe fogják útni terveinket. Adja Isten!

Szilveszteri gondolatok.

Ugy belemarkol az ember lelkébe a Szilveszter, hogy szinte fáj. Csak ugy önti

ránk az érzések nagy áradatát. A hány, annyiféle. És nem a titokzatos boldog izgalm, jóleső busongások, édes-bús érzések fajtájából való.

Oh nem! Ezeket, külön külön vagy együttvéve, végigérjük az év különböző hangulataiban. De ezek hátterében csak úgy felvállról vesszük tudomásul, hogy nini! megint elmúlt egy nap. Egy rövid nap. Napocska, ugyan mi az? És egyáltalán nem fáj. Így folynak az idők végtelen tengerébe mindennél nagyobb biztonsággal frissen, simát a visszamenetlenség fájdalma nélkül.

Csak az év utolsó napján riadunk fel. Hideg ablaküveghez tapadt homlokkal, vagy öblös szék mélyén végig vonul lelki-szemünk előtt az egész esztendő. Apró események tarka sokasága. Valóra nem váltott édes remények. Búra fordult öröm. És örö-mök, mik halálos fájdalomtól keltek. — Napsugaras napok, telve hasadozó vidámsággal. Félős, sötét éjek, midőn könnyáztatta vánkoston égő homlokkal hánykódtunk s örökkévalóságnak tetszett a rövid, futó pillanat.

Oh bizony pedig egy egész év is de rövid. Így elmulva, a mint örökre kiesik életünkől. Semmi az idők végtelenségében. Szép, hosszú idő arasznyi életünkben.

Érünk-e másikat? Hol, merre e küzdelmes élet során? S vajlon békés, meleg otthonban szeretet nyíló virágai között, vagy úgy, mint a puszták magános fája, eiveszőben, sápadozva...

Igy löprengve az esztendő utolsó napján, megszólal a vecseryére hívó bús hangrangzúgás. Megrándul bennünk a lélek. Szinte vad vággyal eped ajkunk az imádság után.

Templomba siet még a templomkerülő is. A nedves, vastag ködből sötét emberi alakok bukkannak elő. Össz lelkük szinte belevilágít a szilveszteri kora-alkonyatba.

És száll az ének. Száll. És folynak a könnyek.

Égő, forró könnyei nem egynek az Elvesztett után, ki pedig keservesen tudja immár, hogy könny a rögből éltet nem fakaszt. »Hova mennék Úram a te lelked elől és a te orcád elől hova futnék én?»

Innen kimondhatatlanul hálával röpi vissza gondolatum az Éltőkre. Vissza, kiket ölelhetünk. A jóra. A szépre. A mindenre miben élünk. És főleg, hogy élünk. Hogy éljünk.

S míg így ömlk ajkunkról az ima, az Úr színe előtt lassan elsimulnak a viharzó érzések s békül lélekkel nyugszunk meg a soha visszamenetlenség évbiztos múltában.

Othlon a csendes szoba mindjobban csendesül. Elbékült érzésekkel ülünk vacsorához. Gyöngye szeretettel nézünk a fehér asztalon remegő, finoman átlétszó kocsonyára. Illatos, forró tea kavargatása közbe jövőben való bizalmunk nőllő-nő. S ha véletlenül még valami jóízű szilveszteri-eszteli mumi is adódik, haj bizony nemcsak az ifjú óriások, de még a jó férfikorban lévő derék családapák is heves meggyőződéssel valják, hogy »sohse halunk meg!« Szó sincs róla, a bizalom ily rohamos emelkedése némi összefüggésben van a gyöngyöző pezsgősüvegek durranásaival. Ropogósa süll malacbőr illatával.

De a mulatságnak éjfél óráiban érhető a hangos jókedv pezsgős segédszemélyzet nélkül is.

Meglopó észrevetlenséggel az ó-esztendő új-éve siklott. Ezzel nem egy rövid nap, hanem egy egész év hajnalra pirkadt ránk. A pár órával előbb lelkünkre nehezedett

érzések átváltoznak frissen rügyező, százelevelű hajtó, bambó fakaszó reménykedés virágzó fájává. Főlőtte mélyeségek kéken hajlik el a megújódott hit. Rajta szelid ragyogással vitorláznak a szeretet arany-felhői.

A beállott újévben kérjük a kegyelem Istenét, tartson meg bennünket e frissen hajlott érzéseinkben. Tartson meg minket egyeseiket. Együttvéve a Nemzetet. Árassza ránk már egyszer azt a sok száz éven át sóvárgott örömet, hogy a reménykedésnek ama virágzófája nemcsak bővös illatával legyen mámorossá. Hanem gyümölcsbe menjen, kifejlődjön, megérjen.

Mert nem lesz annál boldogabb újéve e Nemzetnek, miútha egyszer már érett gyümölcsöt lát e tán. És ha lát, le is szakíthatja, nemcsak a kezét nyújthatja utána.

Adja Isten!

K Ü L Ö N F E L É K .

Évtordalon.

Esztendő mulása, ahogy itt vagyion
Uj remények szánya leng a holnapon.

Csüggedő szivében új remény dereng,
Ki meg szép időnek multjain mereng.

Oh, ki nem derülhet szép emlékein,
Boldog ifjúságnak kedves képein.

Elmúlt szép időkről csak én nem tudok,
Ily örömből nékem soha sem jutott...

Tavaszos világot én nem ismerem,
Az én ifjúságom: rég kihalt berek.

Ahányszor feletem az év elvonult:
Kétség volt jövődöm s fájdalom a mult.
Somlós Sandor.

— Boldog ujesztendőt kívánunk lapunk összes előfizetőinek, olvasóinak, munkatársainak, valamint összes jóakaróinak.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szurinka Mária huszti polgári iskolai segédtanítónő ugyanoda rendes tanítónővé nevezte ki a X. díjostály 3-ik fokozatába.

— Uj iskolai építkezések. Mint értesülünk, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter november hó folyamán elrendelte, hogy az 1910-ik évi állami költségvetés terében a ráckanizai iskola építése foganatosítassék. Ennek alapján az építkezés Ráckanizán már kora tavasszal megkezdődik. E célból a műszaki okmányokkal kapcsolatosan a telek beszerzésére vonatkozó adatok már felterjesztettek. Ugyancsak a muravidai iskola építése ügyében is történt intézkedés, amennyiben az iskola építési tervének elkészítése tárgyában az államépítészeti hivatal megkeresett.

— A Vármegyei tisztviselők nyugdíjgyűje. A vármegyei nyugdíjintézet alapszabályait a törvényhatósági bizottság még a mult évben akként módosította, hogy »teljes nyugdíjképeskedés eléréséhez szükséges szolgálati időt 35 évre leszállította; az özvegyek ellátásának minimumát 800 koronában s maximumát 3000 koronában megállapította és az árvek ellátási járulékait felemelte. A befűgyminiszter a 35 éves szolgálati időre vonatkozó rendelkezéstől a jóváhagyást megvonta, tehát az alapszabályokba újra 40 év vételelt fel. A többi módosítások érintetlenül maradtak.

— A katonabeszállásolási pótdadó. A f. hóban megtartott vármegyei törvényhatóság közgyűlésen a vármegye területén a katonabeszállásolási pótdadó a házadó után 28 s egyebb adónemek után 4-2%-ban állapított meg.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:
knjizara Strausz Sandora
kam se predplate i obrnane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cina je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini brojji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fat računaju.

Odgovorni urednik: ZRINYI KÁROLY.	Surađnik: BEZENHOFER MIHÁLY I PATAKI VIKTOR.	Izdatelj i vlastnik STRAUSZ SÁNDOR.

Na mlado ljetu.

Kak človek, koj kad je velikoga puta načinil, postoji i obrne se, pak si pred oči donese sve sela, varaše, vode, brege i sve znamenitosti koje je vu svojem dugem putu videl, tak postojno i mi vezda na hataru prošloga i novoga ljeta i premišlavajmo.

Gledimo dakle prošlo 1909 ljetu! Već spočetka prošloga ljeta smo se na žalostni glas stali gori. Veliki potres je vu Taljanskoj na prah i pepel spravlil varoše, jezere i jezere ljudi je vumrlo pod ruševinami zemlja je poleg morja propala i morje je vun vudrilo na suho, zatem pak je ogenj vudril vun i tak je ogenj i voda zakopala sve ono, kaj je človečenstvo na stotine ljet skup spravilo.

Nemoguće je da tu nevidimo post Božji. Vu Messini, Calabriji i Siciliji gde je potres bil, su ljudi tak razvuzdani bili već, da si moramo premišljavati, da je potres, koj je 170 jezer ljudi uništil, Božja kaštiga bil. Zapamtimo si moji dragi da Bog nebije sa batinom.

Druga velika stvar je koju moramo premissliti, strah tabora, koji je prošloga ljeta plašil ljudi. Ako bi bil vun vudril tabor, tak bi to strašni tabor bil. Čela Europa je vu ognju bila i bilo bi strašnoga klanja.

Moramo premissljavati zvun toga one nesreće koje se dogodiju po svētu, one razbojne čine, koje dën na dën moremo čitati i moramo doiti do te misli da: »Človek obrni se k Bogu!«

Obrnimo se k Bogu! Dalko i dalko smo otišli od njega, mislimo da nam je težko na-

zaj k njemu doiti. Ali nezabimo, da je Bog velikodušan i dobrotiven, on nas nazad primi, kak ovrar svoje zabludjeno janje.

Bog zna kak bude vu budućnosti. Bog zna, kaj bude nam doneslo novo ljetu. Ali ako budemo mirne pobožne duše čekali ovo novo ljetu, ako se k Bogu obrnemo, tak more doiti kakva gud nesreća, nas pripravne najde.

Daj nam Bog srečno mlado ljetu!

Mlado ljetu.

Pisal: Pataki Viktor.

Kak je obće znano svakomu, da se prvi dën novoga leta januara 1-ga obderžava, tak su vu starinskom vremenarazličito računali prvoga dneva novoga leta.

Sto lët je prošlo, da se je francuski narod obunil; porušil je sve i poništil, promenil je navade državni red i tak kalendar, 1793. oktobra 5-ga je narodni konvent ustanovil, da se novoletu ne januara 1-ga nego septembra 22 ga ima obderžavati, onda gda je noć s dnevom jednaka Toga kalendara su francuski imali do 1805-ga leta, gda je Napoleon novoletu opet na 1. januara prenesel. Ta prigoda je vu novom vremenu prva i jedina utom, da se je novoletu premeščavalo.

Vu starinskom vremenu je novoletu marcuisa 1-ga na prvi protuletini dën bilo, koju je Julius Caesar rimljanski cesar opet na prvi januar del, ar su rimljanski-poganski popi kalendara tak zmetali i zmenjšali, da je cesar pobošenje kalendara za silno

držal i tak je otemelil tak zvanoga Julian kalendara.

Pogani-rimlani su prvoga dneva novoga-leta sa zabavljanjem, tancom, veseljem, s razkošivanjem svetili; ali kršćeniki, skim se je kršćenska vera sve bolje objačivala, stem su se bolje trsili, da prvoga januara pristojno častiju s molitvami, poslom i pokošum.

Trsili su se nadalje, da ovoga dneva skim pobožneše i Bogu povoljušim načinom svetkovati moreju, prenesli su od poganinov otemeljno novoletu od 1-ga januara na 1. marcuis. To premenjbo su najviše kršćenski računali primali. Najverneše je marcuisa 1-ga za novoletu venecianska-republika obderžavala.

Izvan 1-ga marcuisa je i 25-marcuis dën novoga leta bil, vu kršćanski orsagi, ar lët dën je svetek Bl. d. Marije sadovenice, i skim bolje se je vu kršćenski zakorenilo počašenje Bl. d. Marije, tak su vu različnih orsagih Marijinoga svetka računali za novoletu, koju su za »Marijino leto« imenovali.

»Marijina leta« su vu srédnjim vëhu najbolje u Taljanskoj zemlji i vu Magjarskom orsagu dugo vremena obderžavali, vu Nemškom orsagu su samo vu Trier i Köl biskopiah »Marijino leto« držali.

Vu nekojih kršćanski državah su »Vuzmeno leto« otemeljili i vu ovih orsagih je novoletu na veliko-subotu bilo, ali to je vnogo neprilike i smešarije uzrokovalo, ar je vuzem gibuci svetek i tak je novoletu jedenputa prije, drugiput kesno došlo.

Štrekari dečki,

Ovi vnogo već za navuk nemaru,
Vreme trošiju roditelje varu,
Peneze porate po mužiki skače,
I prez kasna trga škornje, dere hlače.

Na mužiki on zvrši svega posla,
Opet odide na štreku po novca,
Kada novec se opet zasluži,
Onda ga zna pa ga rezluži.

Pogledajmo štrekare mladiče,
Kak za nos vieč-ju sirote deklīče,
Niti pred taljanom jobci tak neskaču,
Kak pred lepom devom kotkodaču.

Naklone im prave i vernost obeču,
Dok je, kak sirote, neolove vu vreču,
Doklam su zajedno, kak treba je štiju,
A kad se rezidu, gadno je psuju.

Prigiblju se vrte se i lažu.
Samo da pri takvom malo važu,
Mustače svaki samo po modi frče,
Da mu repi preko nosa strče.

Brada! stom je briga više sati,
Koj ju hoće, kak lepo ju treba zravhati,
Svaki ju lepo keficom počeše,
Desnom nogom pak popleše.

Cigare pušiju kakti repe,
A gače cusrave i slepe.
Škerlakom na kende se pokrije,
A na drugi strani opet sunce greje.

Po noći lindraju pak se do 1 vure,
Vjutro se fino jesti bezbure,
Jer naši mladi se tepu,
Već ako imaju kaj u žepu.

Ov vu sponu dugo se pere,
On bi rat lep biti, z lica kožu dere,
Jeden maže lasi pomodom kipučum,
Drugi glavu tinkturom disučum.

Ov gizdavec tamo, sim tam se zgledava,
Iz desna na levo škerlaka scukava,
Sad skrivče, sad gledeč po obluki ževa,
Pak pesmicu brumba kak seva.

Ov gde koju vidi, tam naklone reže.
Senje pripoveda, lažnju plete mreže,

Na šinjaku zamazani goler zvani,
S kojim ksebi lepa lica mami.

Derzsánics János.

Stirano djete.

Sunce ljepo sija, ptičice z grma na grm leteće popevaju lepe glase, ali stari Bože mirno sedi o soboci i premissljava. Mislenjo mu zgubljeni dar i zadovolnost išče. Igruce listje ga zabada zove, on se tam nečuti dobro, jer nikaj mu nevrati njegvo veliko ranu.

Neje bil on tak žalosten. On i njegva žena su vu ljepoj zadovolnosti živeli na svojem siromaštvi.

To veselje je išče vekše postalo, da je nje gospodin Bog z detetom daruval. Djete je raslo i roditelji su ga z ljubavjom gojili. Da se je igrače navolilo z veseljem je poslušalo pripovesti, stere mu je njegva mama pripovedala.

Kérjen mindenütt valódi egyiptomi „NIL“ szivarkahüvelyt és szivarkapapirost,

mely a dohányzás alatt nem lesz sem ZSIROS sem FEKETE. Csak akkor valódi, ha a „NIL“ név és a krokodil védjeggyel van ellátva.

Pri izhodnih narodih 1-ga septembra najdemo za novoletu. Pri zahodni krščeniki je opet novoletu. 26-ga decembra, na sam Božič bilo, zato se je to »Božično leto« zvalo.

Vu tim sim-tam premetanju i zmečarji se je 1582-ga leta Gregor papa odlučil da Julijan kolendara poboljša, tojest novoga naredi, kojega su izvan grkov sve kršćanske države prečk vzele. Te kolendar kojega i danas hasnujemo se zove »Gregorianki« kolendar, koj novoletu 1-ga januara dene i izvan zidovoy i rusov čeli svet hasnuje, da po božiču osmi den je pravi den mladoga leta, koj den 1910-toga leta, — da našem vrédnem i poštvanjem čitateljem zadovoljnost, mir, sreću, zdravlje i veselje podeli, iz iz krenoga i čistoga srca želimo.

Prodaj medjimurskih vinah.

Pisal: Br. Knezevich Viktor.

V godini 1907. su medjimurskoga mušta od preše za 50 fillerov prodali, a lani smo samo 32, a letos ne već kak 20, 26, 27 fillerov dobili za njega. Mi znamo, da svigde na celom svetu čena vina je takovo, kako ovo vino ponujeju, i kako ono iščeju. I zato, ako lakoumni ljudi zagod za lagve se ne brine, i poleg toga vino za jako cenu prodaju, celoj okolici jako velikoga kvara moreju delati.

Lani su vu Moor liter za 50 filira prodali, kod nas pak za 32 f. kupovali. I zašto je to tak bilo? Jer jeden posjednik nije imel lagve i moral je svoj mušt fal prodati.

Ovo je velika lakoumnost bila, jer on bi si bil lahko preskrbil peneze, ako ih je ne imel, pak bi si bil mogel zdati lagve iz cementa, i tam si vino sraniti. Ali ne, — on tu nije napravio, nego je svojim susedom na truc sve vino u butelii na špol fal prodaval.

S ovom prodajom je taj gazda neizmerni kvar učinil ljudim. Jer onda, da su kod nas za mušta 20 fillerov davali, onda su u Kecskemét i Fehértemplom 1 liter vino, koje je u pesku raslo, za 32 filira kupovali. A to je ipak smešno, kada ovde pred nosom im dobro vino raste koje je

triput već vredno kak ono, pak im je nezal poleg velike stroške skorom još jenput toliko peneze dati za huđe vino, kak kod nas.

I to je sve zato, jer naša vina nigde ne poznaju. Zato bi i mi morali sejme držati za prodaj od vina. Bi morali svako leto jednu hižu gore zeli naprimer u Csáktornoy u velikoj krčmi, kam bi svaki gazda svoje vino poslal. Od svake fele jednu buteliju. Ovde bi bila jedna komišia, koja bi toga sejma složila. Na ovom sejmu bi se od kupcah vino koštalo, i čena onda oslanovila. Tu bi se onda i licitacija obdržavala, na kojoj bi se huđe vino faleše, a bolje vino dragše prodalo. Ali tak bi gazda na svake fele bolje prodaval svoje vino, kak vezda, da kupec kojemu dojde, pak mu ponuje čenu, kakvu mu oče.

Pred takšim sejmi bi se trebalo mnogo pisati u novin, ne samo u našem orsagu, nego i na stranjskim svetu. Samo onda imamo hasna iz toga, ako mnogo ljudi znaju, da kod nas ne samo lepe konje odhraniju, nego da u Medjimurju i dobro vino raste. A onda ne samo za konje budemo vidli kupce u našem lepim Medjimurju, nego i takvi kupci budu došli, koji vina budu hoteli kupiti.

Zato prosim prežesa našeg gospodarstvog družtva, nek jednu sednicu poziva, de se sve to dogovorilo bude. Jeden bude ovo, a drugi to rekel, i tak bude se nekaj spametno skup složilo.

Ja mislim, da bi najbolše bilo, ako bi mi jeden savez složili, koj ne sam muštne bi sabiral, nego clanim i fal peneze bi preskrbil, da bi si lagve mogli kupiti, i poleg kojega bi lekše čekati mogli, dok vino s bolšom čenom prodati moreju.

S jednom rečju najprije se moreju kupci preskrbiti i onda budemo lahko naše vino prodali.

I čitatelje ovih novinah prosim, nek nekaj pišeju k ovomu predlogu. Ako se budemo razgovarali, budemo čisto vidli, i to samo nam bude na veliki hasen.

Redarstvo naših novinah bude nam to dopustilo, da se u njih razgovarjamo.

Šibice.

Vi budite mislili da budem ja tu morbiti za decu držal kakve predikacije. Jako se vkanjujete. Ja budem vam držal malo navuka. Vam starešim, koji mislim da me budete razmeli bolje kak deca.

On gazda, koj ima svoje zemlje, ima doma kuruzu, ali ipak ide k susedu i tam kupi ruždiju kuruzu, samo zato jer njegova još na lati je batine vréden. Jer takov gazda svojega suseda zamže a sam sebe na nikaj spravlja. Jer takov gazda niti potlam nebude ruždijil kuruzu, nego ju onak na lati prod. To znam da budete vi svi rekli, da zaistinu, takov človek je batine vréden.

A kaj budete moji dragi rekli za jeden orsag, koj sve ima doma, pak ipak beži vu susedstvu po svaku robu? Vi budete opet rekli, da je batine vréden.

Ako bi vezda doista došlo do toga da se te batine oživeju, kaj mislite po čijim hrbtu bi tancate te batine? Po našim. Mi svi skupa smo orsag. Dakle mi smo krivji, da gospodarimo onak, kak nebi smeli gospodariti. Mi idemo k susedu po ono, kaj doma imamo.

Ja sam na čelu moje štive »šibice« del. Sigurno zato jer je to mala stvar ali ipak na milijune penez damo vun za nje stranjskim orsagom. Ako za šibice milijune damo vun, kak onda nebi još više dali vun za druge stvari, koje su večke i više koštaju. S jednom rečjom mi smo tak kak on gazda, koj drugam ide ruždiju kuruzu kupiti a svoju na lati prod.

Naši trgovci — čast i poštenje onim, koji su prerazmeli stvar — strašno proti orsagu delaju i proti narodu, dakle proti nas, kad navék stranjsku robu nam narivavaju na nas.

Čul sam već i takve trgovce, koji su rekli: »Eh zabadav, naša domača roba nije još tak fina, kak stranjska!« Taj človek vam laže. Naša roba je još fineša kak stranjska. Ali kakva je gud, naša je, naši ljudi živiju iz nje, naši težaki ju napraviju. To je samo izgovor, da je naša roba hujsa, to samo on zna reči, koj po bečkim pangrotnim štacuni skupi »zusferkauf« pak onu robu trži na-

Ali ta zadovoljnost je ne dugo trajala, jer se za kratko vreme na žalost preobrnuła. V Božojovu hižu je strašen gost došel, — tojest — nesrečna smrt. Od hiže je mamu odnesla i tak je kre materinske ljubavi živučo djele zgubilo največki kincs. Siromaško djele! Morti je niti ne pomislilo kak veliki kincs se je izgubil od njega, ali čutilo je to onda, da ga je večer nišce ne zval z dragimi rečmi: moli Boga djele!

Neje bila dugo hiža brez matere, jer se je Božo nabrzo oženil. D.šla je druga mama vu stan i zato je djele pozabilo svu žalost. Nego mačuha je ne mogla izkazati ono pravo ljubav, koju čuti mama proti svojemu djetetu. Sprvice ga košnvala ali njeni kušer je djetetu mrzel bil. Potli ga je hapila kuditi i nigdar ga ne z dobrim okom pogledala. I to zato, jer je i ona rodila djecu i nje ljubile a njega zametavala. Siromaško djele je den na den bralo ružice po senokosi i nosilo na grob svoje matere. Ali prešlo je ljeto i približila se mrzla jesen, koja je presihla djele, da vu stanu ostane. Ali vezda je stopram djele vidlo svoj žalostan život. Nišce se neje za njega brini a mačuha ga samo za nevalanca zvala.

Med tem se približi sveti Božič, steri

djeli veselje staromu, mladomu, siromaku i bogatašu. Jožekovo srce se takaj razveseli, jer si je mislil, da na ov sveti den mortu itak nebude stranjski v obilelji, mortu pak itak odmekne trdo srce njegove mačuhe. Po dnevu ide od suseda, do suseda a na večer si pretrdi srce i ide dimo. Stiša se potegne v hižu, de su se mu brati veselo igrali i sedne se v jeden kot.

Zatem dojde mama, donese belo k. kolača i vreže svakomu djetetu jeden fal. Siromaški Jožek žalostno slegne z r kom za kolač, ali mačuha mu srdito veli: — Ti tam idi jest, de si se po dnevu prevlačil.

Siroče drvtuč potegne roku i z oka mu padnejn debele suze.

De si se povlačil čeli den? — pita ga mačuha.

Bil sem pri grobu, druge mame, odgovori on.

— O. da si idi za mamom i srdito hiti pred njega noža, s kojim je kolača rezala, i otide z hiže.

Deca su se duže igrala a Jožek zeme noža i odpravi se proti cintoru. Da je sam bil, počel se je zuhko plakati. Vezda je stopram videl, da je čisto zapuščen. Kaj naj napravi? Kam naj ide? Iz cirkve se čujeju

zvoni, i on se odluci, da bu duže živel i da odputuje v tudjinu

Celi den je išel po zmržlenim potu a ljudi su ga bogato darovali tu i tam s kolači. Prošli su ga nek ostane pri njih ali srce ga je tiralo, da kam dale otide od doma. Drugi den dojde v jedno tiho selo i odputi se v jednu hižu, da se segreje. Gazda ga odmah spita, da kaj ga tira po svetu, i on mu se pove. Nazadje z temi rečmi dovrši svoj govor. Izhičeno siročče sem, na koga je Bog i človek pozabil.

Veli njemu gazda:

Nebantju djele Boga! Človek te more ostaviti, ali Bog te nigdar neostavi! Koj se vu njega ufa, nebude osramočen.

Zatim pokrijeju stola. Dva starci nudiju Jožeku, da se naj hrani. Na večer mu dobru postelju napraviju kre peči. Več je visoko bilo sunce, da se je zbudil. Lepo se zafali i odpravi se na put. Ali stavec ga ne pusti. — Neides odvot drago djele, mi te nepustimo. Ti si brez otca i matere i odpravil si se na sveti božič na put. Gospodin Bog je tak stel; da se zidemo. Ti nucas roditelje, mi pak dete iščemo. Ostani prinasa. I Jožek ostane tam.

Leta i leta su prešla na Božojovu hižu

semu siromakomu narodu. Vu Magjarskoj ga nê još takvih pangrošeranih „ausferkauf“ štacunov. Magjarska meštrija je mlada i jaka i zato smo mi da joj pomazemo obladati stranjske canjke.

Vu svakim selu naj se napravi družtvo za širenje domaće meštrije i domaće robe. Gospoda naučitelji naj budu vu tem vodje i naj nabereju okoli sebe narod, naj napraviju družtvo. To družtvo naj pozove svakoga štacunara, da naj samo iz domaćih magjarskih fabrikah prištela robu. Samo ako budemo tak gospodariti, bude naš orsag srećen. A ako je orsag srećen, onda su i njegovi ljudi srećni, jer orsag smo mi svi.

KAJ JE NOVOGA ?

— *Srećno novo ljeto želimo svim našim predplatnikom, čitateljem, suradnikom i svakomu prijatelju našega lista. Naj nam Bog na ovim mladim ljetu daje mir, sreću, zdravlje i zadovoljnost, svakomu dobromu človeku dugi, blaženi život! Srećno novo ljeto!*

— **Oglas sejma.** Od strane poglavarstva se na znauje daje da će se u Ivanicu 7-ga januariaša obdržavati sejem sa raznovrsnom robom i blagom.

— **Jako stari ljudi.** Poleg Temesvára je ove dneve jedna ženska, s imenom Zsivojnik Istvánné umrla. Ona je bila 108 let stara. Do smrti uvek je bila zdrava i do zadnjega hipa je bila pri pameti. Jaku veliku obitelj je za njom ostavila. I od ove žene stareši čovek je u Élesd umro prošli tjeden. Ime mu je bilo Alb János poljedolovec. 115 let je bil star. Imel je petoro djece, od kojih najstareši 80, najmlajši 65 let je star. I najstareši vnuk ima već 60 godina. Stareši, djeca i vnuki s jednom rečju cela rodbina skupa živi i zajedno gospodari. U onom selu ima ih i već takvih starih ljudi, zrok česa je ne samo zdravi zrak, nego i treznost, u kojem ti selski ljudi tam med bregima živju.

— **Zaklal si je otca.** Još nam je jako vu pameti ono ubojstvo, koje se je

je opat žalost došla. Ljubav za sinom je v grob odnesla staroga Božoja. Ali i dovica je ostarala. Iz med svoje djece je samo najmlajšega odgojila i on je bogat gazda postal i ostavil mamu. Prem da je čul, da mu je mama vu velikom siromaštvu neje niti štel odnje čuti. Blago je pomalem olišlo i nikoga ga ne bilo, što bi se za nju brinil. Čutila je da je smrt već blizo i rada bi pred smrtjom vidla svojega nezahvaljenoga sina. Našel se jeden človek šteri ju je odpelal. Bilo je to na sveti Božič. — Dušno spoznanje, nju je navek bantovalo. Betežna je došla večer v jedno mirno selo i otpuši se v jednu hižu, da prosi na noć stana. Dornari su nju radošno prijel. Okolo 40 let star gazda odpela ženu v hižu i pripravi zanju postelju. V kuhnji je mlada sncha pripravlala večerju. Deca kak su spazili žensku odmah su potihnuli. Betežna žena samo gleda obraz dece i gazde kak da bi njoj poznati bili.

Medtem pokrijeju stola i okolo se sedne zadovoljna obitelj. Najstareši sin počne na glas moliti a drugi štihom za njim. Po molitvi se stane gazda zeme noža i počne kruha rezati, od šteroga svim dojde dosta.

— Ječte draga djeca i družina. Bog je dober, on nigdar neostavi one štere se vu

vu Drávavásárhely pripetilo sa Prepelica familijom, pak već od druge krvoločnosti moramo pisati. Istina da se je stvar još prošloga meseca dogodila ali krivca je vezda prošle dneve prijel zandarstvo vu Stridóvár. Prošloga meseca 12-ga je bilo gostovanje vu Ivanics grad horvatskoj občini. Po gostovanju se je Horváth János mužikaš posvadiil sa svojim mačuhnim ocom Kokas Jánosom zbog jednoga bajza. Vu posvadenju je Kokas János noža zgrabil i sina vu glavu vpičil. Na tem se je sin tak razsrdil, da je noža iz ocove ruke vun cuknil i sa jakim mahom ga vu srce vpičil, tak da je ov najedenput vumrl. Vu velikim strahu je Horváth János po šumah se klataril, dok ga prošloga tjedna žandari nisu prijelju vu Stridovarskoj šumi Predan je sudu

— **Vreme.** Zdavnja smo ne doživeli takvo vreme kak sada. Iz svih mestah pišeju da su veliki deždji bili prošle dneve a sada opet dobimo glase od velikih poplavah. Vu Slavoniji je sveposvud velika voda. Vu Španjolskoj je Duero voda velike poplave načinila i vno go ljudi je življenje zgubilo pri poplavi. Znanci jako vno go zgunjavaju kaj je zrok sadašnjemu nerednomu vremenu. Jedni veliju, da je zato takvo vreme, jer se približava Halley-zvana repača, koju budemo već vu marcijušu mogli videti. Mi samo to moremo reći, kaj se je već vno goput na istinu obrnulo, da črni Božič i beli vuzem.

— **Zmešano gostovanje.** Pri Turmán Jánosovu birovu vu Sárosujlaku je gostovanje bilo. Serežan Andraš dečko je sa više dečki išel nutri gde su se zabavljali i tam je počel halabuku načiniti. Brov je je pred sebe pozval da naj se vu redu zadržavaju, ali to neje hasnelo, pak su je zato domari šteli vun hititi. Kak je serežan sa pajdaši vun išel je iz revolvera strelil. To je tak razsrdilo Turmanova birova, da je i on pušku zgrabil i strelil je za dečki. Jedna kuglja je tak nesrećno trefila Serežana, da je odmah vumrl.

— **Varmegjinski puti.** Vu varmegjinskoj sednici je bila reč od varmegjinskih putov. Árvay Laos alispán je po varmeg-

njega ufaju. Ja sem siročče bil i ran na ov sveti den sem išel vu svet.

Ali me pomogel Gospodin Bog. Fala mu i diha za naveke.

Betežna žena prestrašeno posluša reći i oči njoj padneju na stol. Spoznala je onoga noža šteroga je jenput na bož č večer hitila pred sina, da se zakole. Bog je tak štel, da odbičeno djete z onim nožom reže svojoj mačuhi kruha. Stiha se obrne i plače. Da se je stala od stola, obitelj je prosila gazdu da nek pošle po plebanuša, jakost ju ostavlja i rada bi se pred smrtjom spovedala. Da je plebanoš došel žena se stane, dozove kolo sebe celo obitelj i počne govoriti.

— Ja sem pred tem 30 let slirala od hiže djete, staromu sem bila mačuha. Tu je na stolu nož, kojega sem mu dala, da se naj zakole. Pokaram se za grehe. Jeli mi Bog oprostí grehe?

Bog povraćenomu odprosti, — veli plebanoš

A jeli ti odhićeno djete odprostiš svojoj nemiltoj mačuhi?

— Odprostim! — veli gazda.

Mačuha segne z rčkom proti gazde, oče nekaj reći, ali nemre, glavu spusti na prsa i vumre.

Lovrekov Ivek.

jiji putoval i med tem je spazil, da pute jako vu velikim neredu držiju. Čestari ne delaju na putu od jutra do večera, nego onak kak i kada je njim volja. Zato je alispán dal vun naredbu, da se ima na cestare dobro paziti.

— **Malo se zaboravil.** I Miklós ruski car čudajout se zaboravil. Jedenput su deli mu na stol dva ukaza. (Pisme, koje car mora podpisati.) S prvim ukazom jednoga dobrog oficera bi bil moral avangjirati, a s drugim pak jednoga grešnika vu Siberiju poslati. Da je car vu ovih ukazih ime pisal, premešal je dvoje ime. Dobroga soldata je vu Siberiju poslat a grešnika pak je avangjiral. Činovniki su najenput spazili to zaboravljenje, ali su ne vupali nikaj caru reći. Jedenput je car iskal onoga dobrog oficera, kojega je zbog zaboravljenje vu Siberiju poslat. Pital je, kaj gde je te oficir zakaj ne dojde zahvaliti avangjiranje? Vezda su mu povedali, da toga človeka je on vu Siberiju poslat, a grešnika je avangjiral. I Miklós je odmah odredil, da nek se te dva človeka najenput zamenjaju. Siromaškumu oficiru, koji je zbog zaboravljenje trpil, pisal je lista, da nek mu oprosti.

— **Željeznička nesreća vu Česki.** Na Božič velika nesreća se pripetila vu Česki. Iz Beča je išel šnellcug vu Pragu, da se polek Uherskoj štaciona skup zišel s jednim teherskim cugom. Strašna nesreća pripetila. Šestnaest človekov je vumrelo, a drugi pučovníki svi su nekve rane dobili. Ova nesreća se zbog nepazljivost dogodila. Signali su tak kazali na štacionu, da šnellcugov put je slobodan, ali to je ne bilo istina, jer na putu je jeden teherski cug stal. Šnellcug i teherski cug za jedno minutom su se do kraja potreli. Med potrete kočije su se najenput človečke vikanje čule. Pomoć je fletno došlo, ali na onim 16 ljudim, koji su već vumreli, pomoći su već ne mogli. Pšeju da on činovník, koji je vu službi bil, već usme vu službi biti, dok nebudu saznali, jeli je za istina on kriv nesreći.

— **Kraljski princ kak kočič.** Iz Pariša pišeju, da Bourbon Lujos prinz dovolu je dobil od redarstva, da slobodno bude njemu kruha si skrbiti, kak fiakeros. Su je ljudi, koji velidu, da nê može biti, kaj te človek je pravi Bourbon princ. Da je bila ona velika buna vu Francuzki, kraljev sin je nekam zginul. Za puno vremena je jeden človek došel vu Paris, i gisil je, da on je zgubljeni kraljevič. Tomu človeku je sin te današnji fiakeros. Giasi i on, da od kraljevskog okitelja se rodil, ali nemre to zaosigurati. Nego to je istina, da meštrija dobro mu bude išla, jer svaki človek se trsi tēm, kaj njega jeden princ vozi.

Nekaj z kratek čas.

Učitelj: Reći mi, Štefek, ako iz petnaest vkrej zememo šest, kuliko ostane?

Štêf: Ostane, ostane — devet.

Učitelj: Dobro je, sinek; ali i osvjedoči! Štêf: Bog i bogme.

Mati: No, kaj bude stobom Leksi? Denes si išče nikaj nê vučil, ti lèni dečko.

Leksi: Oh, naj se brinuti mama, im denes me je gospon učitelj i hvalil. To je rekel Karleku:

— Karlek, ti si u razredu najnevalaneši deran, i Leksi je već vrèden od tebe.

Seljak: Veliku nevojtu imam, gospon doktor, čisto pol noći nemrem spat. Nega proti tomu nekva vracitva?

Liečnik: Naj brojiju samo : aveke do sedem, onda budu vre zaspali.

Seljak: Im ako naveke do sedem moram brojiti, onda samo ob fertalj osmi ču zaspali!

Mrksity Jása, törökbecseisi seljak-ablegat, koj je čisto prosten človek i jako štedljivi svinski-tergovac, u svoj kotar se dimo putuje. Ljubezno proštenje vzeme od svoje ablegatpriatelje.

— Servus, moj priatelj, dimo putujem u moj kotar.

Pozdraviju njega, rukujeju, se žujim, dobroga puta mu želiju.

— Bog stobom, moj stari! — Reče njemu nešči.

Na Gotzász József ablegat veli:

— Zabavad nam želis to! Nemre biti z njim!

— Zakaj?

— Jer Bog se ne putuje u tretjim razredu!

Urednikovi odgovori.

Našim poštuvanim čitatejom dajemo na znanje, da budemo svaku nedelju na ovim mestu odgovor dali svakomu, koj se k nam obrne sa kakvim gud pitanjem. Zato si svaki naj svoje ime lépo podpiše da budemo mogli znati tko je to, koj pita kaj od nas. Nekoji budu morebiti čekati morali na odgovor, ali to jim naj nezeme volju, jer morebiti pitanje, koje moramo razsvetliti je težkeše, pak zato nam više posla da, dok ili po zakonskih knjigah ili od vučenih za to ljudih dobito odgovor. Za adres je dosta ako se piše: „Gosp. Urednik „Medjimurja“ Csáktornya.“

Nasi odgovori dudu takvi da bude se svaki mogel nekaj navéti iz njih. Zato je naj svaki navék dobro prečitati.

Vešćički kmet. Vašu štivu od našega planetov smo dobili. Jako je lépo to, da jeden takov človek kak vi se tršćim više videti po svétu. Siem se človek vnogo vuči. Ali mi bi vam jako zahvalni bili, aki bi nam nekaj opširneše pisali od onih krajev, gde ste se obrnuli, kud ste putovali. Vašu štivu smo morali malo popraviti ond, gde je od Austrije reč, jer tam bi predi morali malo od naše mile domovine od Magjarske nekaj goroviti. Mi poznamo vaše dobro pero i jako bi radi bili, ako bi nam nekaj od Magjarske pisali, makar samo od onih mestah gde ste se obrnuli u svojim životu. To je osobito za nas medjimurce jako vředno, da poznamu svoju domovinu.

Kak vezda stoji svét, mi nebi mogli prorokovati da bude Austrija zadnja država na svétu. Pak zato budemo pri vašoj štivi našu opazku metnuli na to, da barem nedojde vu narod ta vera, kaj bi osobito vu sadašnjim vrémenu moglo vkantiti žudi. Dènes tak stoji Austrija, da hujše ne more stati. Němci koji živiju vu Austriji popévujú »Wachtam Rhein« te kričuju »Loss von Rom!« To tuliko znamenuje da svi hočuju pod veliku Němsku (Pod Prajsku) spadati te zato ostavljaju katoličku veru i luteransku veru zéjemu nase. Vu malim vrémenu je 90 jezer němcov vu Austriji ostavilo katoličku veru! Čehi se takajše svadiju, ruteni se gibleju i t. d. Vu Austriji je vezda stran šen svét, pak zato more dojtí vréme da bude Austrija pokojna i na mnogo malih dělov razdeljena. Sve bude to pokazato, da Austrija nije vekivečna — D. K. Kotor. Ako vam svijeje kašljaju to more biti iz više zrokov. Morebiti da su vručú morali

doble, pak jih čuva pečeju. Od toga kašlja budu ozdravile, ali jako dugo. Mešajte jim vu ščavu sirotku ili stepko. Ako je kašelj ně od toga, tak jim probajte dati žveplin cvet. — Klekár Drá-vavásárhely, Novák (Bottornya, Vinogradar: Muraszentmárton, Králics i Derzsánics pak i drugi koji su znali vu ove novine pisati naj se javiju, da jim moremostro-šek poslati za poštu, pak nam naj nekaj pišeju iz svoje okolice. — Varga I. Budite tak dobri pak nam pišete, tko vam je to rekul, da je Horvatska vekša kak Magjarska. Rečite mu da je osel. Magjarska ima 63 varmegije a Horvatska samo 8. — Magjarski jezik. Takvu knjigu, kak vi velite, mi ne poznamo. Morebiti da bi za vas dober bil Margitai: 'Zepni rečnik. Kupite si ga vu knjižari Strausz Sándor Csáktornya — Ftiček. Ako Vi kaj od Marice pišete, onda si i ime podpišite. Najte nas za norce gledati, da budemo mi koga obšanili za Vašu volju, kaj morti nití nije istina. Kaj ně?! — Benc M. To vam mi neznamo povedati, jeli dobite vu Ameriki delo ili ne. Na drugo pitanje vam more dati odgovor svaki agent, koj se stem bavi.

Na ostala pitanja budemo vu sledećim broju dali odgovor.

Gabona árák. — Clenc žítka.

mmázsa	l m-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	25.50 —
Rozs	Hz	17.00 —
Árpa	Ječmen	14.00 —
Zab	Zob	14.50 —
Kukoricza	Kuruza nova	13.00 —
Fehér bab új	Grah beli	21.00 —
Sárga bab	» žuti	18.00 —
Yegyes bab	» zméšan	15.00 —
Kendermag	Konopljenosem	18.00 —
Lenmag	Len	23.00 —
Tökmag	Koščice	28.00 —
Bükköny	Gráhorka	14.00 —

Nagyobb kötésünk folytán abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a GRAMOFON LEMEZEK árát leszállíthatjuk és ezentúl 485 22-
legújabb felvételű kétoldali lemezeket 4 koronáért szállíthatunk.
Kívánatra jegyzéket bérmentve küldünk: Graner Testvérek, Csáktornya.

Szőlő-oltvány
szőlőveszéstől és borsórá nagy képes árnyék-zékemet
INGYEN
és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert abból megtanulhatja a szőlő-telepítést a emellett sok szőlőkép van benne. Szőlő oltványokból és más egyéb európai és amerikai aims és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delaware-ből állandóan több millió-készlet eladó. Olcsó ár mellett. Több ezer ellen-merő levél! Kétségtelen több hercegi és grófi uradók lomtól.
Cím: Szűcs Sándor Fla, szőlőtelepe BIMARDIÓZEG. 652 11-24

ROPS
biztonsági gyorsfőző.
Tűzveszély kizárva. Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen takarékos. Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkeket árusító üzletekben. Ha valahol nem kapható, sziveskedjek hozzánk fordulni. Képes prospectus ingyen és bérmentve. **Rops Fémárú Részvény-Társaság** Budapest, V., Kálisó-Váczi-út 74/16 Helybelli elárusítók: Rosenberg Rezső, Weisz Sándor, Mráz Test-601 20-50 vérek, Bernyák Károly utóda.

IZLET! JO KIVITEL! MÉLTÁNYOS ÁRÁK!
DÍVATOS ÉKSZEREK
FELBEVÁLTÓ KARKÖTŐK NYAK-ÉNEK GYŰRŰK MELTÓT ORÁN- LANCZOK ZSŰZSŰK ÉVŐSZŰKÖZÖK EZÜST DÍSZTÁRGYAK LEGNA GYÖBB VALASZTÉKA ÉS BESZERZÉSI FORRÁS
ZIRNER TESTVÉREK
UTÓDA ISSZTÉK UDÓ BUDAPEST, IV. VACZKÓUTCA 5. SZEMÉN A KRISTÓFFEREL. PORTOS CÍMME ÜGTELEJUNK ALAPÍTÁTOJ 1834 K. K. HELLO BIZTOSÍTER MELETT VIDEKRE ISSZIVÉSEN KÜLDÖK VÁLÁSZTÉKÓK.

A csáktornyai kereskedők a szokásos ujévi ajándékozást, az építendő kórház alapja javára tett adománnyal váltották meg.

Csáktornyaaiski trgoveci navadno novo ljetno daruvanje su na gradjenje bolnički (špital) temelj korist delajuče dare izmienili.

Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kitüntetve

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Budapest V., Lipót-körút 22.

Alánlja ugy cséplőgép, mint malom-üzemre leg egyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógáz-motorjait, melyet V., Lipót-körút 22. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járásuk és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Olcso árak részletfizetésre!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy nézőnek bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult károsodás, csúszás és meghűlésnél.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt belföldiáruk ártalmak leggyakrabban csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Az üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és igazságtalan minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török léveszf győgyesertésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzem, „ARANY OROSZLÁNBÓZ”, Prágában, Elisabethstrasse 5. nos.

A Benedikt-féle házban (Kosuth Lajos utca 5. sz.)

egy üzlethelyiség lakással

vagy csak lakás, azonnal kiadandó.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy **1910. január 5-én megnyitjuk hetihetét üzletágunk X. csoportját**, amelynél:

- hetenként legalább **1 korona** (= egy részlet) fizetendő;
- a befizetés **184 hétre** terjed;
- a **184 hét** lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után **200 korona** fizettetik vissza;
- a 16 koronát kitevő különbözetet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg;
- ezen kamatnak tőke-kamat adóját az intézet viseli;
- minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsön-előleg kérelmezhető adóssévlére;
- 100 korona kölcsönelőleg után hetenként 14 fillér kamat (=7.28%) fizetendő;
- a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;
- elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet nélkül, hogy a befizető kamatvesztéséget szenvedne;
- beíratási díj s költségek nem számítanak s vidéki befizetők részére postatakarékpénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A résztvenni hajlandók sziveskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyújthatnak.

Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság.

699 4-4

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert leg'obb gyártmányu Benzin-, Nyersolási-, Gáz-, Petroleum-motorokat „lokomobilokat” valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

Egytetemes Generatorunkkal a lényeges löerő csak kb. 1 fillérbe kerül.

647 10-20 Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91. Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Csáktornyán a vasuti átjárónál levő és megboldogult férjem által jó hírnévre emelt

vasuti vendéglő

üzletemet annak halála után is tovább vezetem.

Szives pártfogásukat kéri

Özv. Mihalics Ferencné.

Obznana.

S štovanjem dam na znanje p. općinstvom, da u Csáktornya, pri željezni prelazu nalazeći i od mojega pokojnoga supruga na dobro glas dignut

željeznička gostiona

prometa i po njevim smrti budem dalje vodila.

Srdačno zaštita proseeć

Mihalics Ferenc-ova udovica.